

UCHWAŁA NR 181/2024
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 27 marca 2024 r.

w sprawie wytycznych dla obwodowych i terytorialnych komisji wyborczych dotyczących sprawdzenia w systemie teleinformatycznym zgodności arytmetycznej danych zawartych w projektach protokołów głosowania i w protokołach głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 161 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408) oraz w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1817) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. Ustala się wytyczne dla obwodowych i terytorialnych komisji wyborczych dotyczące sprawdzenia w systemie teleinformatycznym zgodności arytmetycznej danych zawartych w projektach protokołów głosowania i w protokołach głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r., stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

(dokument podpisany elektronicznie)

Załącznik do uchwały nr 181/2024
Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 27 marca 2024 r. (M.P. poz. ...)

Wytyczne dla obwodowych i terytorialnych komisji wyborczych dotyczące sprawdzenia w systemie teleinformatycznym zgodności arytmetycznej danych zawartych w projektach protokołów głosowania i w protokołach głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r.

I. Warunki poprawności arytmetycznej danych liczbowych w projektach protokołów głosowania i w protokołach głosowania podlegające sprawdzeniu w systemie teleinformatycznym

Warunki arytmetyczne dotyczące danych w projektach protokołów głosowania i w protokołach głosowania podzielono na dwa rodzaje:

- 1) warunki konieczne, które muszą być spełnione bezwzględnie;
- 2) warunki dodatkowe, które powinny być spełnione, ale w szczególnych okolicznościach mogą być niezachowane.

Ponadto w systemie teleinformatycznym „Wsparcie Organów Wyborczych (WOW)” zdefiniowano warunki, które służą sprawdzeniu zgodności niektórych danych liczbowych z projektów protokołów głosowania i protokołów głosowania w wyborach.

A. Wybory do rad gmin liczących do 20 tysięcy mieszkańców

1. Warunki konieczne

- 1) suma liczb wyborców umieszczonych w części A oraz w części B spisu wyborców musi być równa liczbie wyborców uprawnionych do głosowania;
- 2) suma liczb wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym, umieszczonych w części A oraz w części B spisu wyborców, musi być równa liczbie wszystkich wyborców, którym wydano karty do głosowania;
- 3) liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym oraz

- w głosowaniu korespondencyjnym, nie może być większa od liczby wyborców uprawnionych do głosowania;
- 4) suma liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym i liczby wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze, nie może być większa od liczby wyborców uprawnionych do głosowania;
  - 5) liczba niewykorzystanych kart do głosowania nie może być większa od liczby kart do głosowania, które komisja otrzymała;
  - 6) liczba otrzymanych kopert zwrotnych nie może być większa, niż liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze;
  - 7) suma liczby kopert zwrotnych, w których nie było oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu, i liczby kopert zwrotnych, w których oświadczenie nie było podpisane, nie może być większa od liczby otrzymanych kopert zwrotnych;
  - 8) suma liczby kopert zwrotnych, w których nie było koperty na kartę do głosowania, oraz liczby kopert zwrotnych, w których znajdowała się niezaklejona koperta na kartę do głosowania, nie może być większa od liczby otrzymanych kopert zwrotnych;
  - 9) liczba kart wyjętych z urny musi być większa niż 0, gdy liczba osób, którym wydano karty do głosowania jest większa niż 0, w obwodach stałych;
  - 10) liczba kart wyjętych z urny musi być równa sumie liczby kart nieważnych i liczby kart ważnych;
  - 11) liczba kart ważnych musi być równa sumie liczby głosów nieważnych i liczby głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy kandydatów;
  - 12) suma liczb głosów nieważnych z poszczególnych powodów musi być równa liczbie głosów nieważnych;
  - 13) suma liczb głosów oddanych na poszczególnych kandydatów z list kandydatów musi być równa liczbie głosów oddanych łącznie na wszystkie listy kandydatów;
  - 14) liczba mężów zaufania, którym wydano zaświadczenie stwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do wypłaty diety, nie może być większa od liczby mężów zaufania obecnych w obwodzie.

2. Warunki dodatkowe

- 1) liczba wyborców uprawnionych do głosowania powinna być większa od 0;
- 2) liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania, powinna być większa od 0;
- 3) suma liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania, i liczby niewykorzystanych kart do głosowania powinna być równa liczbie kart do głosowania otrzymanych przez komisję;
- 4) liczba wyborców uprawnionych do głosowania nie powinna być mniejsza niż liczba kart ważnych;
- 5) liczba wyborców umieszczonych w części A spisu wyborców, którym wydano karty do głosowania, nie może być większa od liczby wyborców umieszczonych w części A spisu wyborców;
- 6) liczba wyborców umieszczonych w części B spisu wyborców, którym wydano karty do głosowania, nie może być większa od liczby wyborców umieszczonych w części B spisu wyborców;
- 7) liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika powinna być mniejsza niż liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania, gdy ta jest większa od 0;
- 8) liczba kopert na kartę do głosowania wrzuconych do urny nie powinna być większa niż liczba otrzymanych kopert zwrotnych pomniejszona o liczbę kopert zwrotnych niespełniających warunków;
- 9) liczba kart wyjętych z urny powinna być większa od 0;
- 10) liczba kart wyjętych z kopert na kartę do głosowania nie powinna być większa od liczby wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze;
- 11) liczba kart wyjętych z kopert na kartę do głosowania nie powinna być większa od liczby kopert na kartę do głosowania wrzuconych do urny;
- 12) liczba kart wyjętych z urny pomniejszona o liczbę kart wyjętych z kopert na kartę do głosowania powinna być równa liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania;
- 13) liczba kart ważnych powinna być większa od 0;
- 14) liczba kart nieważnych nie powinna być większa od 0;

- 15) liczba kart nieważnych nie powinna być większa od liczby głosów nieważnych z kart ważnych;
- 16) liczba mężów zaufania, którym wydano zaświadczenie stwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do wypłaty diety, nie może być większa niż liczba komitetów wyborczych posiadających zarejestrowane listy kandydatów w okręgach do rady gminy, rady powiatu lub sejmiku województwa w danym obwodzie głosowania, lub kandydata na wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w danej gminie.

B. Wybory do rad gmin liczących ponad 20 tysięcy mieszkańców, rad dzielnic m.st. Warszawy, rad powiatów i sejmików województw

1. Warunki konieczne

- 1) liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym oraz w głosowaniu korespondencyjnym, nie może być większa od liczby wyborców uprawnionych do głosowania;
- 2) suma liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym i liczby wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze, nie może być większa od liczby wyborców uprawnionych do głosowania;
- 3) liczba niewykorzystanych kart do głosowania nie może być większa od liczby kart do głosowania, które komisja otrzymała;
- 4) liczba otrzymanych kopert zwrotnych nie może być większa, niż liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze;
- 5) suma liczby kopert zwrotnych, w których nie było oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu, i liczby kopert zwrotnych, w których oświadczenie nie było podpisane, nie może być większa od liczby otrzymanych kopert zwrotnych;
- 6) suma liczby kopert zwrotnych, w których nie było koperty na kartę do głosowania, oraz liczby kopert zwrotnych, w których znajdowała się niezaklejona koperta na kartę do głosowania, nie może być większa od liczby otrzymanych kopert zwrotnych;
- 7) liczba kart wyjętych z urny musi być większa niż 0, gdy liczba osób, którym

- wydano karty do głosowania jest większa niż 0, w obwodach stałych;
- 8) liczba kart wyjętych z urny musi być równa sumie liczby kart nieważnych i liczby kart ważnych;
  - 9) liczba kart ważnych musi być równa sumie liczby głosów nieważnych i liczby głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy kandydatów;
  - 10) suma liczb głosów nieważnych z poszczególnych powodów musi być równa liczbie głosów nieważnych;
  - 11) suma liczb głosów ważnych oddanych na poszczególne listy kandydatów musi być równa liczbie głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy kandydatów;
  - 12) jeżeli na liście kandydatów nie ma kandydatów skreślonych po wydruku kart do głosowania, liczba głosów ważnych oddanych na listę musi być równa sumie liczb głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów z tej listy;
  - 13) jeżeli na liście kandydatów jest co najmniej jeden kandydat skreślony po wydrukowaniu kart do głosowania, liczba głosów ważnych oddanych na listę nie może być mniejsza od sumy liczb głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów z tej listy;
  - 14) liczba w rubryce „Razem” głosów oddanych na kandydatów z listy kandydatów musi być równa sumie liczb głosów oddanych na poszczególnych kandydatów z tej listy;
  - 15) liczba mężów zaufania, którym wydano zaświadczenie stwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do wypłaty diety, nie może być większa od liczby mężów zaufania obecnych w obwodzie.

Dodatkowo, tylko w wyborach do rad gmin liczących ponad 20 tysięcy mieszkańców i rad dzielnic m.st. Warszawy:

- 1) suma liczb wyborców umieszczonych w części A oraz w części B spisu wyborców musi być równa liczbie wyborców uprawnionych do głosowania;
- 2) suma liczb wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym, umieszczonych w części A oraz w części B spisu wyborców musi być równa liczbie wszystkich wyborców, którym wydano karty do głosowania.

2. Warunki dodatkowe

- 1) liczba wyborców uprawnionych do głosowania powinna być większa od 0;
- 2) liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania, powinna być większa od 0;
- 3) suma liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania, i liczby niewykorzystanych kart do głosowania powinna być równa liczbie kart do głosowania otrzymanych przez komisję;
- 4) liczba wyborców uprawnionych do głosowania nie powinna być mniejsza niż liczba kart ważnych;
- 5) liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika powinna być mniejsza niż liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania, gdy ta jest większa od 0,
- 6) liczba kopert na kartę do głosowania wrzuconych do urny nie powinna być większa niż liczba otrzymanych kopert zwrotnych pomniejszona o liczbę kopert zwrotnych niespełniających warunków;
- 7) liczba kart wyjętych z urny powinna być większa od 0;
- 8) liczba kart wyjętych z kopert na kartę do głosowania nie powinna być większa od liczby wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze;
- 9) liczba kart wyjętych z kopert na kartę do głosowania nie powinna być większa od liczby kopert na kartę do głosowania wrzuconych do urny;
- 10) liczba kart wyjętych z urny pomniejszona o liczbę kart wyjętych z kopert na kartę do głosowania powinna być równa liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania;
- 11) liczba kart ważnych powinna być większa od 0;
- 12) liczba kart nieważnych nie powinna być większa od 0;
- 13) liczba kart nieważnych nie powinna być większa od liczby głosów nieważnych z kart ważnych;
- 14) liczba mężów zaufania, którym wydano zaświadczenie stwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do wypłaty diety, nie może być większa niż liczba komitetów wyborczych posiadających zarejestrowane listy kandydatów w okręgach do rady gminy, rady powiatu lub sejmiku województwa w danym

obwodzie głosowania, lub kandydata na wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w danej gminie.

Dodatkowo, tylko w wyborach do rad gmin liczących ponad 20 tysięcy mieszkańców i rad dzielnic m.st. Warszawy:

- 1) liczba wyborców umieszczonych w części A spisu wyborców, którym wydano karty do głosowania, nie może być większa od liczby wyborców umieszczonych w części A spisu wyborców;
- 2) liczba wyborców umieszczonych w części B spisu wyborców, którym wydano karty do głosowania, nie może być większa od liczby wyborców umieszczonych w części B spisu wyborców.

C. Wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast

1. Warunki konieczne

- 1) suma liczb wyborców umieszczonych w części A oraz w części B spisu wyborców musi być równa liczbie wyborców uprawnionych do głosowania;
- 2) suma liczb wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym, umieszczonych w części A oraz w części B spisu wyborców, musi być równa liczbie wszystkich wyborców, którym wydano karty do głosowania;
- 3) liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym oraz w głosowaniu korespondencyjnym, nie może być większa od liczby wyborców uprawnionych do głosowania;
- 4) suma liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym i liczby wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze, nie może być większa od liczby wyborców uprawnionych do głosowania;
- 5) liczba niewykorzystanych kart do głosowania nie może być większa od liczby kart do głosowania, które komisja otrzymała;
- 6) liczba otrzymanych kopert zwrotnych nie może być większa, niż liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze;
- 7) suma liczby kopert zwrotnych, w których nie było oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu, i liczby kopert zwrotnych, w których oświadczenie

nie było podpisane, nie może być większa od liczby otrzymanych kopert zwrotnych;

- 8) suma liczby kopert zwrotnych, w których nie było koperty na kartę do głosowania, oraz liczby kopert zwrotnych, w których znajdowała się niezaklejona koperta na kartę do głosowania, nie może być większa od liczby otrzymanych kopert zwrotnych;
- 9) liczba kart wyjętych z urny musi być większa niż 0, gdy liczba osób, którym wydano karty do głosowania jest większa niż 0, w obwodach stałych;
- 10) liczba kart wyjętych z urny musi być równa sumie liczby kart nieważnych i liczby kart ważnych;
- 11) liczba mężów zaufania, którym wydano zaświadczenie stwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do wypłaty diety, nie może być większa od liczby mężów zaufania obecnych w obwodzie.

Dodatkowo, w przypadku głosowania na więcej niż jednego kandydata:

- 1) liczba kart ważnych musi być równa sumie liczby głosów nieważnych i liczby głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkich kandydatów;
- 2) liczba w rubryce „Razem” głosów oddanych na wszystkich kandydatów musi być równa sumie liczb głosów oddanych na poszczególnych kandydatów;
- 3) suma głosów oddanych na wszystkich kandydatów musi być równa liczbie głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkich kandydatów.

W przypadku głosowania za lub przeciw jednemu kandydatowi:

- 1) liczba kart ważnych musi być równa sumie liczby głosów nieważnych i liczby głosów ważnych oddanych łącznie za wyborem oraz przeciw wyborowi kandydata;
- 2) liczba w rubryce „Razem” musi być równa sumie liczb głosów oddanych za wyborem kandydata i przeciw wyborowi kandydata.

2. Warunki dodatkowe

- 1) liczba wyborców uprawnionych do głosowania powinna być większa od 0;

- 2) liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania, powinna być większa od 0;
- 3) suma liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania, i liczby niewykorzystanych kart do głosowania powinna być równa liczbie kart do głosowania otrzymanych przez komisję;
- 4) liczba wyborców uprawnionych do głosowania nie powinna być mniejsza niż liczba kart ważnych;
- 5) liczba wyborców umieszczonych w części A spisu wyborców, którym wydano karty do głosowania, nie może być większa od liczby wyborców umieszczonych w części A spisu wyborców;
- 6) liczba wyborców umieszczonych w części B spisu wyborców, którym wydano karty do głosowania, nie może być większa od liczby wyborców umieszczonych w części B spisu wyborców;
- 7) liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika powinna być mniejsza niż liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania, gdy ta jest większa od 0,
- 8) liczba kopert na kartę do głosowania wrzuconych do urny nie powinna być większa niż liczba otrzymanych kopert zwrotnych pomniejszona o liczbę kopert zwrotnych niespełniających warunków;
- 9) liczba kart wyjętych z urny powinna być większa od 0;
- 10) liczba kart wyjętych z kopert na kartę do głosowania nie powinna być większa od liczby wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze;
- 11) liczba kart wyjętych z kopert na kartę do głosowania nie powinna być większa od liczby kopert na kartę do głosowania wrzuconych do urny;
- 12) liczba kart wyjętych z urny pomniejszona o liczbę kart wyjętych z kopert na kartę do głosowania powinna być równa liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania;
- 13) liczba kart ważnych powinna być większa od 0;
- 14) liczba kart nieważnych nie powinna być większa od 0;
- 15) liczba kart nieważnych nie powinna być większa od liczby głosów nieważnych z kart ważnych;

16) liczba mężów zaufania, którym wydano zaświadczenie stwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do wypłaty diety, nie może być większa niż liczba komitetów wyborczych posiadających zarejestrowane listy kandydatów w okręgach do rady gminy, rady powiatu lub sejmiku województwa w danym obwodzie głosowania, lub kandydata na wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w danej gminie.

II. Weryfikacja zgodności danych zawartych w projekcie protokołu głosowania i w protokole głosowania z meldunkiem przedwyborczym ze spisów wyborców

System teleinformatyczny „Wsparcie Organów Wyborczych (WOW)” weryfikuje również zgodność danych w projekcie protokołu głosowania i w protokole głosowania z meldunkiem przedwyborczym ze spisu wyborców oraz weryfikuje właściwą liczbę członków komisji dla danego obwodu, wraz z wymaganym kworum.

Wymienione niżej warunki powinny być spełnione, jednakże w wyjątkowych okolicznościach mogą być niedotrzymane. W takiej sytuacji do protokołu głosowania musi być dołączony wydrukowany raport ostrzeżeń podpisany przez wszystkie osoby wchodzące w skład obwodowej komisji wyborczej, uczestniczące w ustalaniu wyników głosowania. Poniższe warunki mają charakter warunków uzupełniających:

- 1) liczba wyborców uprawnionych do głosowania nie powinna być większa od 120% lub mniejsza od 80% szacowanej liczby wyborców uprawnionych do głosowania (ustalanej w meldunku przedwyborczym) – w obwodzie stałym;
- 2) liczba otrzymanych kart do głosowania nie powinna być mniejsza niż 55% i większa niż 100% od szacowanej liczby wyborców uprawnionych do głosowania (ustalanej w meldunku przedwyborczym) – w obwodzie stałym;
- 3) liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika nie powinna być większa od liczby sporządzonych aktów pełnomocnictwa, ustalanej w meldunku przedwyborczym;
- 4) liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze, powinna być równa liczbie wysłanych pakietów wyborczych, ustalanej w meldunku przedwyborczym.

System teleinformatyczny „Wsparcie Organów Wyborczych (WOW)” sprawdza wszystkie warunki arytmetyczne w poszczególnych wyborach oraz porównuje dane w zakresie liczby uprawnionych wyborców w ramach poszczególnych obwodów głosowania. W przypadku stwierdzenia błędów system teleinformatyczny „Wsparcie Organów Wyborczych (WOW)” informuje o tym operatora, wymieniając konkretne przekroczone warunki, oraz generuje zestawienie błędów, które jest drukowane. Zestawienie zawiera dokładne informacje identyfikujące protokół oraz szczegółowy opis warunków, które nie zostały dotrzymane.

Jeżeli wystąpiło chociaż jedno naruszenie warunku koniecznego, dane nie zostają zapisane w systemie.

Jeżeli zostały przekroczone jedynie warunki dodatkowe, to dane z protokołu zostają zapisane warunkowo. Właściwa komisja wyborcza wyższego rzędu może w takim przypadku podjąć decyzję o konieczności ponownego ustalenia wyników głosowania przez obwodową komisję wyborczą, w tym o sporządzeniu nowego protokołu głosowania w obwodzie.